

OPEN MONUMENTENDAG

ZATERDAG 12 SEPTEMBER 2026

Thema:
Veerkrachtig erfgoed

ONTDEK,
BELEEF &
BEHOUD ONS
ERFGOED!

ZATERDAG 12 SEPTEMBER 2026

1

TENTOONSTELLING
OVER HERBESTEMMING
VAN MONUMENTEN

2

VERKOOP VAN
BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

3

INZICHT IN HVS
FOTO- EN FILMARCHIEF

4

BEKLIMMING VAN
DE KERKTOREN
11.00 – 15.00 UUR

ZONDAG 13 SEPTEMBER 2026

ALLEEN DE TENTOONSTELLING
12.00 – 15.00 UUR

ZATERDAG

10.00 – 17.00 UUR

HOGHE VIERSCHAAR,
ONDER HET STADHUIS
VAN SCHOONHOVEN

ACTIVITEITEN 1 T/M 3 ZIJN
IN DE HOGHE VIERSCHAAR

Schoonhoven. Eeuwenoud maar Springlevend

HISTORISCHEVERENIGINGSCHOONHOVEN.NL

VOLG ONS & BLIJF OP DE HOOGTE!

Extra nieuwsbrief september 2026

In deze *special* aandacht voor activiteiten die met de Open Monumentendag samenhangen want de HVS en anderen bieden weer een gevarieerd programma aan.

Bij het Stadhuis

In De Hoge Vierschaar (onder het stadhuis) is de expositie 'Veerkrachtig Erfgoed', op zaterdag 12 september geopend van 10.00 - 17.00 uur en op zondag 13 september van 13.00 - 16.00 uur. De expositie laat gebouwen in Schoonhoven zien die een nieuwe functie gekregen hebben. Aan de hand van foto's en verhalen worden o.a. de transformatie getoond van de Plateelfabriek tot wooncomplex, de Watertoren, het Dienstencentrum tot bibliotheek en een voormalig kerkgebouw tot het Artotheater.

En het stadhuis staat nu leeg, wat gaan zouden we ermee kunnen doen? Wordt het veerkrachtig Erfgoed? Schrijf uw wensen en gedachten op het grote ideeën bord.

Bij de opening van de expositie om 10.00 uur zal beiaardier Boudewijn Zwart zijn muzikale kunsten op het carillon laat horen.

Jeroen Patijn toont honderden oude foto's van Schoonhoven op een groot scherm en u kan op verzoek foto's bekijken hoe uw straat er vroeger uitzag.

Bij de infostand van de HVS worden op zaterdag heel veel boeken verkocht die te maken hebben de geschiedenis van Schoonhoven en omgeving (Gouda, Vlist, Lopik, de Krimpenerwaard) en met archeologie (boeken over bijvoorbeeld tegels, aardewerkpijpen en middeleeuws aardewerk). Er is een apart stapeltje over Gouda en over Utrecht. Er zijn ook boeken over de geschiedenis in het algemeen.

Wilt u nog een exemplaar van het boek van Dick Mentink met kaarten en afbeeldingen van Schoonhoven? Of Monumenten van Schoonhoven, de inventarisatie van de gemeente Schoonhoven uit de jaren '80? Of Schoonhoven in oude ansichten? Of een jaargang van de Historische Encyclopedie Krimpenerwaard? Kom niet te laat, want op=op.

En verder in de stad

De Katholieke kerk aan de Wal is geopend, kijk ook eens goed naar het orgel en lees het artikel hierover in de laatste Schoenhove.

De Grote of St. Bartholomeus kerk aan de Haven is geopend, let o.a. op het unieke 16^e-eeuwse doksaal. De toren van de Grote Kerk is ook weer te beklimmen (ingang Koestraat) op zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Lees ook het artikel in de laatste Schoenhove over de klokken.

Een OMD met een zilveren randje.

De twee schitterende oude Zilversmidswerkplaatsen van Marianne Klarenbeek aan de Havenstraat 47A zijn zaterdag geopend.

De zilvergalerie Poortjuweel in de Veerpoort is geopend.

In het Edelambachtshuis in de voormalige synagoge (Haven 13) zijn onder meer een grote antieke zilvercollectie en oude joodse voorwerpen te zien. Er is ook een voormalig mikwe, een ritueel bad, in de binnenplaats.

Het Nederlands Zilvermuseum (Kazerneplein 4) is op zaterdag geopend van 11.00 – 17.00 uur en op zondag van 11.00 – 17.00 uur. Kijk niet alleen naar het zilver maar ook naar het prachtige pand, een voorbeeld van Veerkrachtig Erfgoed: van arsenaal en kazerne naar museum.

Maandlezing donderdag 10 september

Monumenten behouden en een nieuw leven geven

En voorafgaand aan de dag zelf is er op donderdag 10 september vanaf 20.00 uur de maandlezing in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven.

Om verval van ons monumentaal erfgoed te voorkomen is juist gebruik hiervan essentieel. Herbestemming is vaak de sleutel tot dit juiste gebruik. Herbestemming houdt in dat een monument een nieuwe, passende functie krijgt zonder dat de historische identiteit verloren gaat. De transformatie van een kerk tot een bibliotheek of een boekenwinkel, een klooster dat nu studentenhuysvesting biedt of een voormalige fabriek die nu in gebruik is als kantoor. Zo houden we erfgoed toekomstbestendig. Herbestemming biedt vaak een oplossing bij leegstand, achterstallig onderhoud of de wens tot verduurzaming. Herbestemmen kan tegenwoordig natuurlijk niet meer zonder verduurzaming. Arjan Witjes – werkzaam bij Nico de Bont – hanteert 5

erfgoedprincipes, gebaseerd uit 'leren uit het verleden'. Circulair bouwen, biobased bouwen, gebruik van het monument, natuurinclusief bouwen en minder installaties. In zijn lezing zal Arjan ingaan op deze principes. Hij zal aan de hand van mooie voorbeelden laten zien hoe hij en zijn collega's deze toepassen in praktijk. Hij en zijn collega's zijn ervan overtuigd dat je op door deze manier wijze te verduurzamen het monumentale pand in ere houdt en tevens het comfort van de huidige eisen kan bieden.

Arjen Witjes is meer dan 25 jaar werkzaam in de restauratie. Na zijn studie bouwkunde (HBO) is hij al vrij snel gaan werken bij aannemingsbedrijf Nico de Bont uit Vught. *Tijdens de eerste jaren heb ik de Post-HBO opleiding restauratie gevolgd in Utrecht. De combinatie van theorie en de praktijk is een prachtige leerschool geweest. Inmiddels heb ik een aantal mooie restauraties mogen maken, zoals de Domtoren in Utrecht, Monument op de Dam, Sint Jan te 's-Hertogenbosch (doorlopend vanaf 2003) en op dit moment de stadhuizen in Gouda en in Middelburg.*

Peter van der Zwaal, 9 september 2026

